

MEM-Θ602: Μαθηματική Χρηματοοικονομία

Τμήμα Μαθηματικών και Εφαρμοσμένων Μαθηματικών, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Κώστας Σμαραγδάκης (<https://kesmarag.gitlab.io>)

15η διάλεξη - 19.12.2022

Δείξαμε ότι

αρκετά τ.ή.η της μετοχής

$\Phi(z)$
 $\mathbb{P}(Z \leq z)$

$$V_0 = S_0 \left(1 - \Phi\left(\underbrace{c/\sqrt{T} - \sigma\sqrt{T}}_z\right) \right) - \exp(-rt)K \left(1 - \Phi\left(\frac{c}{\sqrt{T}}\right) \right)$$

ισοδύναμα μπορούμε να γράψουμε

$1 - \mathbb{P}(Z \leq z)$

$$V_0 = S_0 \underbrace{\Phi\left(-c/\sqrt{T} + \sigma\sqrt{T}\right)}_{d_1} - \exp(-rt)K \underbrace{\Phi\left(-c/\sqrt{T}\right)}_{d_2}$$

$\mathbb{P}(Z \leq -z)$

Η σταθερά c δίνεται

$$c = \left(-\log \frac{S_0}{K^*} + \frac{1}{2}\sigma^2 T \right) / \sigma = - \left(\log \frac{S_0}{K} + \left(r - \frac{1}{2}\sigma^2 \right) T \right) / \sigma$$

strike price

$$K^* = K e^{-rT}$$

$$\frac{S_0}{K^*} = \frac{S_0}{K} e^{rT} \Rightarrow \log \frac{S_0}{K^*} = \log \frac{S_0}{K} + rT$$

$$V_0 = S_0 \Phi(d_1) - \exp(-rt)K \Phi(d_2)$$

$$d_1 = \frac{\log \frac{S_0}{K} + (r + \frac{1}{2}\sigma^2)T}{\sigma\sqrt{T}}$$

$$d_2 = \frac{\log \frac{S_0}{K} + (r - \frac{1}{2}\sigma^2)T}{\sigma\sqrt{T}} = d_1 - \sigma\sqrt{T}$$

Άσκηση 1

Έστω S_t ακολουθεί το μοντέλο Black-Scholes, υπολογίστε την πιθανότητα $S_{2t} > 2S_t$ για κάποιο δοσμένο χρόνο t .

$$\frac{dS_t}{S_t} = \mu dt + \sigma dW_t \Rightarrow S_t = \underbrace{S_0}_{S_0 > 0} \exp\left[\mu t - \frac{1}{2}\sigma^2 t\right] \cdot \exp[\sigma W_t]$$

$$S_{2t} = S_0 \exp\left[\mu 2t - \frac{1}{2}\sigma^2 2t\right] \cdot \exp[\sigma W_{2t}]$$

$$S_{2t} > 2S_t \quad \vee \quad \exp\left[\mu t - \frac{1}{2}\sigma^2 t\right] \exp[\sigma W_{2t}] > 2 \exp[\sigma W_t]$$

$$\Rightarrow \exp[\underbrace{\sigma(W_{2t} - W_t)}_{\sqrt{t} Z}] > 2 \exp\left[-\mu t + \frac{1}{2}\sigma^2 t\right]$$

$$\sqrt{t} Z$$

Άσκηση 1

Έστω S_t ακολουθεί το μοντέλο Black-Scholes, υπολογίστε την πιθανότητα $S_{2t} > 2S_t$ για κάποιο δοσμένο χρόνο t .

$$W_{2t} - W_t \sim N(0, 2t - t) = N(0, t)$$

$$\sqrt{t} Z, \quad Z \sim N(0, 1)$$

$$\sigma \sqrt{t} Z > \log 2 - \mu t + \frac{1}{2} \sigma^2 t$$

$$Z > \underbrace{\frac{\log 2 - \mu t + \frac{1}{2} \sigma^2 t}{\sigma \sqrt{t}}}_{d_h}$$

$$\begin{aligned} \mathbb{P}(Z > d_h) &= 1 - \mathbb{P}(Z < d_h) \\ &= 1 - \Phi(d_h) \end{aligned}$$

Άσκηση 2

Έστω $S_t = S_0 + \underline{\mu}t + \sigma W_t$ και $r = 0$. Βρείτε την τιμή του Ευρωπαϊκού δικαιώματος αγοράς.

$C_T = (S_T - K)_+$ \mathbb{Q} ισοδύναμο μέτρο martingale

$V_0 = \mathbb{E}_{\mathbb{Q}} [C_T | S_0] = \mathbb{E}_{\mathbb{Q}} [C_T]$

$$dS_t = \mu dt + \sigma dW_t = \sigma d \left(\frac{\mu}{\sigma} t + W_t \right)$$

$\varphi t + W_t$

$\underbrace{\hspace{15em}}_{\sigma W_t^{\mathbb{Q}}}$

$S_t = S_0 + \sigma W_t^{\mathbb{Q}}$

Άσκηση 2

Έστω $S_t = S_0 + \mu t + \sigma W_t$ και $r = 0$. Βρείτε την τιμή του Ευρωπαϊκού δικαιώματος αγοράς.

$$S_T - K = \underline{S_0} + \sigma W_T^{\mathbb{Q}} - \underline{K}$$

$$(S_T - K)_+ = \begin{cases} S_T - K & \text{εφόσον } S_T > K \\ 0 & \text{διαφορετικά} \end{cases}$$

$$\overset{V_0}{\mathbb{E}_{\mathbb{Q}}} [(S_T - K)_+] = \int_{\mathbb{R}} \underbrace{(S_0 - K + \sigma \omega)_+}_{+} \varphi(\omega) d\omega = (*)$$

$$S_0 - K + \sigma \omega > 0 \Rightarrow \sigma \omega > K - S_0 \Rightarrow \omega > \boxed{\frac{K - S_0}{\sigma}}^c$$

$$(*) = \int_c^{\infty} \underbrace{(S_0 - K + \sigma \omega)}_{+} \frac{1}{\sqrt{2\pi T}} \exp\left(-\frac{1}{2} \left(\frac{\omega}{\sqrt{T}}\right)^2\right) d\omega$$

Άσκηση 3

Για το μοντέλο Black-Scholes, βρείτε την τιμή του Ευρωπαϊκού δικαιώματος αγοράς για τις παρακάτω παραμέτρους

$$S_0 = 100, \sigma = 0.1, r = 0.05, K = 100, T = 1$$

$$\log \frac{S_0}{K} = 0 \quad d_1 = \frac{0.05 + 0.5 \cdot 0.01}{0.1} = \frac{0.05 + 0.005}{0.1} = 0.55$$

$$d_2 = d_1 - 0.1 = 0.45$$

$$V_0 = 100 \Phi(0.55) - \exp(-0.05) 100 \Phi(0.45) =$$

0.9512

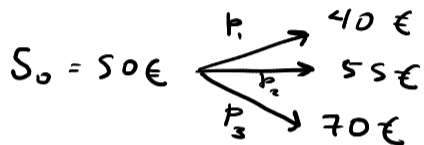
$$= 6.807 \text{ €}$$

European Basket Call Option

$$C_T = \left(\frac{1}{2} (S_T^{(1)} + S_T^{(2)}) - K \right)_+$$

Άσκηση 4

Μια μετοχή έχει τιμή $S_0 = 50$ ευρώ, και σε ένα χρόνο μπορεί να έχει μια από τις τρεις τιμές: 40, 55, 70. Δείξτε ότι για οποιοδήποτε ισοδύναμο μέτρο martingale ισχύει $\mathbb{Q}[S_1 = 40] \in (1/3, 2/3)$. Δίνεται $r = 0$.

Θεωρούμε $q_1, q_2, q_3 > 0$

$$q_1 + q_2 + q_3 = 1$$

$$\Rightarrow \boxed{q_2 = 1 - q_1 - q_3} \Rightarrow q_3 = 1 - q_1 - q_2$$

$$\mathbb{E}_{\mathbb{Q}}[S_1] = 40q_1 + 55q_2 + 70q_3 = 50 \quad \checkmark$$

$$40q_1 + 55(1 - q_1 - q_3) + 70q_3 = 50$$

$$40q_1 + 55 - 55q_1 - 55q_3 + 70q_3 = 50$$

Άσκηση 4

Μια μετοχή έχει τιμή $S_0 = 50$ ευρώ, και σε ένα χρόνο μπορεί να έχει μια από τις τρεις τιμές: 40, 55, 70. Δείξτε ότι για οποιοδήποτε ισοδύναμο μέτρο martingale ισχύει

$\mathbb{Q}[S_1 = 40] \in (1/3, 2/3)$. Δίνεται $r = 0$.

$$-15q_1 + 15q_3 = -5 \Rightarrow \underline{\underline{q_3 = q_1 - \frac{1}{3}}}$$

$$q_1 - \frac{1}{3} > 0 \Rightarrow \boxed{q_1 > \frac{1}{3}}$$

$$40q_1 + 55q_2 + 70(1 - q_1 - q_2) = 50$$

$$-30q_1 - 15q_2 = -20 \Rightarrow q_2 = \frac{2}{3} - \cancel{2}q_1 > 0$$

$$\boxed{q_1 < \frac{2}{3}}$$

Άσκηση 5

Έστω σε μια αγορά με $\mathbb{T} = \{0, 1\}$ υπάρχουν δυο μετοχές με ρίσκο S_t, X_t και κανένα προϊόν χωρίς ρίσκο. Εάν $S_0 = X_0 = 100$ με $S_1 = 90$ ή $S_1 = 110$ και $X_1 = 80$ ή $X_1 = 120$.

Επιπλέον γνωρίζουμε ότι εάν αυξηθεί η αξία της μιας μετοχής το ίδιο θα συμβεί και με την αξία της άλλης. $K = 100$

Βρείτε τη τιμή για το Ευρωπαϊκό δικαίωμα αγοράς που αφορά την μετοχή S_t .

$$\begin{array}{l} S_0 \\ X_0 \end{array} \left. \vphantom{\begin{array}{l} S_0 \\ X_0 \end{array}} \right\} 100 \text{ €} \quad S_1 < \begin{array}{l} 90 \text{ €} \\ \underline{110 \text{ €}} \end{array} \quad X_1 \begin{array}{l} \nearrow 80 \text{ €} \\ \searrow \underline{120 \text{ €}} \end{array}$$

$$P(S_1 = 110 \mid X_1 = 120) = 1$$

$$TP(X_1 = 120 \mid S_1 = 110) = 1$$

$$C_T = (S_T - K)_+$$

$$V_t = a S_t + b X_t$$

Δικαίω

$$V_T = C_T$$

Άσκηση 5

Έστω σε μια αγορά με $\mathbb{T} = \{0, 1\}$ υπάρχουν δυο μετοχές με ρίσκο S_t, X_t και κανένα προϊόν χωρίς ρίσκο. Εάν $S_0 = X_0 = 100$ με $S_1 = 90$ ή $S_1 = 110$ και $X_1 = 80$ ή $X_1 = 120$.

Επιπλέον γνωρίζουμε ότι εάν αυξηθεί η αξία της μιας μετοχής το ίδιο θα συμβεί και με την αξία της άλλης.

Βρείτε τη τιμή για το Ευρωπαϊκό δικαίωμα αγοράς που αφορά την μετοχή S_t .

$$C_T \begin{cases} \rightarrow (90 - 100)_+ = 0 & \text{(I)} \\ \rightarrow (110 - 100)_+ = 10 \end{cases}$$

$$\begin{cases} (\pm) \alpha 90 + b 80 = 0 \\ \alpha 110 + b 120 = 10 \end{cases} \left. \vphantom{\begin{cases} \alpha 90 + b 80 = 0 \\ \alpha 110 + b 120 = 10 \end{cases}} \right\} \begin{aligned} \alpha &= -0.4 \\ \beta &= 0.45 \end{aligned}$$

Άσκηση 5

Έστω σε μια αγορά με $\mathbb{T} = \{0, 1\}$ υπάρχουν δυο μετοχές με ρίσκο S_t, X_t και κανένα προϊόν χωρίς ρίσκο. Εάν $S_0 = X_0 = 100$ με $S_1 = 90$ ή $S_1 = 110$ και $X_1 = 80$ ή $X_1 = 120$.

Επιπλέον γνωρίζουμε ότι εάν αυξηθεί η αξία της μιας μετοχής το ίδιο θα συμβεί και με την αξία της άλλης.

Βρείτε τη τιμή για το Ευρωπαϊκό δικαίωμα αγοράς που αφορά την μετοχή S_t .

$$V_0 = -0.4 \cdot 100 + 0.45 \cdot 100 = 0.05 \cdot 100 = 5\text{€}$$